

รายงานสรุปผล การจัดการความรู้ ปี ๒๕๖๗

โดย คณะทำงานจัดการความรู้
สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก
จังหวัดลำปาง

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตรมีภารกิจในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและบริการความรู้และข้อมูลข่าวสารให้แก่เกษตรกร จึงมีความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับต้องมีความรู้และความพร้อมในการปฏิบัติงาน การจัดการความรู้ (KM) ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานส่งเสริมการเกษตร สู่ระบบราชการ ๔.๐ โดยการรวบรวมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการเรียนรู้ พัฒนา และต่อยอด เชื่อมโยงกับข้อมูลและองค์ความรู้จากภายนอก เพื่อแก้ปัญหาและสร้างนวัตกรรม และนำองค์ความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงให้เกิดกระบวนการที่เป็นเลิศ และสร้างมูลค่าเพิ่มสู่ประชาชน เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดปฏิบัติหน้าที่บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาให้เกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้เพิ่มขึ้น

คณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก จึงได้นำแนวทางการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตรและกระบวนการจัดการความรู้ไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ให้เกิดประสิทธิผลตามภารกิจ ยุทธศาสตร์ และแนวทางดำเนินงาน ตลอดจนสร้างสังคมการทำงานเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

คณะกรรมการจัดการความรู้
สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก
สิงหาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
ส่วนที่ ๑ เป้าหมายการจัดการความรู้	
❖ ที่มาของการจัดการความรู้ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงาน	๑
❖ ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (KV)	๒
❖ แผนการจัดการความรู้ (KM action plan)	๔
ส่วนที่ ๒ ผลการจัดการความรู้	
❖ วิธีการจัดการความรู้ (KS)	๖
❖ รายละเอียดองค์ความรู้ ตามแบบฟอร์มจัดเก็บองค์ความรู้	๖
❖ ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)	๘
ส่วนที่ ๓ สรุปและข้อเสนอแนะ	
❖ สรุปผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ระบุประโยชน์ที่เกิดขึ้นในเชิงรูปธรรมให้ชัดเจน	๙
❖ ข้อเสนอแนะ	๙
ภาคผนวก	
❖ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน	๑๑
❖ ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้	๑๔

ส่วนที่ ๑

เป้าหมายการจัดการความรู้

❖ ที่มาของการจัดการความรู้ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงาน

ประชากรในพื้นที่อำเภอแม่พริก ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงวัย เนื่องจากวัยทำงานจะออกไปทำงานต่างถิ่นเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นต่างประเทศ หรือต่างจังหวัด และมีแนวโน้มประสบปัญหาด้านสุขภาพกันมากขึ้น จากการใช้ชีวิตที่เร่งรีบ ประกอบกับสภาพสังคมที่เสื่อมโทรม การเข้าถึงอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพก็ยากมากขึ้น ประกอบกับวิถีชีวิตของคนในอำเภอแม่พริก เป็นสังคมชนบทมีการปลูกพืชผักสมุนไพร ตามบ้านเรือนเป็นจำนวนมาก ให้ผลผลิตตลอดทั้งปี มีการจำหน่ายพืชผักสมุนไพรตามตลาดชุมชน แต่มักประสบปัญหา ราคาต่ำ อายุการเก็บรักษาไม่นาน เน่า เสียหาย ประกอบกับปัจจุบันคนไม่ค่อยทานผัก การจัดเตรียมวัตถุดิบยุ่งยาก จึงมีแนวคิดนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านผสมองค์ความรู้ด้านการถนอมอาหาร เพื่อยืดอายุของพืชผักสมุนไพร มาแปรรูปสินค้าเกษตรให้เป็นที่น่าสนใจ เข้าถึงผู้บริโภคได้ง่ายขึ้น และมีประโยชน์ต่อสุขภาพผู้บริโภค

สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก จึงนำแนวทางการจัดการความรู้ มาจัดการความรู้โดยใช้กระบวนการถอดบทเรียน มาถอดองค์ความรู้การทำการเกษตรของวิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพร และผลผลิตทางการเกษตร หมู่ 2 ต.แม่ป๋อ อ.แม่พริก โดยในครั้งนี้ได้คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการปลูกและแปรรูปสมุนไพร เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้สำหรับนักส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร และประชาชนทั่วไปสามารถนำไปถ่ายทอด พัฒนา และประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพทางการเกษตรต่อไป

❖ **ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทาง การดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (KV)**

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ กรมส่งเสริมการเกษตรมีความต้องการในการพัฒนางานตามภารกิจหลัก ซึ่งเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย และแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ดังนี้

๑. ความต้องการการพัฒนาความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการเกษตร ระยะ ๒๐ ปี **ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร** เพื่อให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ มีความมั่นคงและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจเกษตรบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้วยการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร สร้างระบบสวัสดิการและดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้สินให้กับเกษตรกร ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรอินทรีย์ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพให้สามารถบริหารจัดการฟาร์มแบบครบวงจรตั้งแต่การผลิต แปรรูป และการตลาด ตลอดจนสร้างการรวมกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ความต้องการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานและยกระดับสู่มาตรฐานสากล แผนยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการเกษตร **ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และยกระดับสู่มาตรฐานสากล** เพื่อลดต้นทุนการผลิตและสร้างโอกาสในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ใช้การตลาดนำการผลิตด้วยการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ภาคเอกชน เพื่อให้สินค้าเกษตรได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตรและโซ่อุปทานให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเรื่องราว (Story) ให้กับสินค้าเกษตรและชุมชน เพื่อเป็นจุดขายสร้างความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสินค้าเกษตร สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุน การจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตรการดำเนินงานดังกล่าวควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐเอกชน กับเกษตรกร รวมถึงส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนและสร้างผลประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาระดับภูมิภาค

๓. ความต้องการพัฒนาการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ **การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด** เพื่อพัฒนาการเกษตรของประเทศให้มีศักยภาพก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกโดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาโดยกำหนดกรอบงานวิจัยและสร้างนวัตกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตร และสร้างการเชื่อมโยงของข้อมูลอย่างเป็นระบบรวมถึงส่งเสริมการนำงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์เน้นการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกรรายย่อยและกลุ่มเกษตรกรเพื่อช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

๔. ความต้องการในการพัฒนาการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ ในการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร การพัฒนาภาคเกษตรบนพื้นฐานการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัดโดยเน้นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้คงความหลากหลายทางชีวภาพสนับสนุนกิจกรรมเกษตรเชิงอนุรักษ์เพื่อคงความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและพื้นที่ทำกินทางการเกษตรและสร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ซึ่งในการจัดการความรู้ครั้งนี้ เป็นการถอดองค์ความรู้การทำการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแม่พริกที่ประสบความสำเร็จ โดยเป็นเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรที่มีการจัดการผลิตที่มีประสิทธิภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่ดี นักส่งเสริมการเกษตรสามารถนำองค์ความรู้เหล่านี้ ไปถ่ายทอดและพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ต่างๆ ให้เกิดการยอมรับและนำไปปฏิบัติได้จริงให้เป็นทางเลือกแก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพที่มั่นคง รายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพและมีความภูมิใจในอาชีพ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร ให้มีทั้งคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่ม การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและจัดสรรการผลิตที่เหมาะสมเพื่อให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน นำไปสู่การขับเคลื่อนด้านเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

❖ แผนการจัดการความรู้ (KM action plan)

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)							
แผนที่ ๒ เน้นการถอดองค์ความรู้การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่							
ชื่อส่วนราชการ : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก							
ประเด็น : การถอดองค์ความรู้การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่							
องค์ความรู้ที่จำเป็น (K) : รูปแบบการทำงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ โดยใช้กลไกการพัฒนาที่มีอยู่แล้วในการขับเคลื่อน บูรณาการการทำงานและงบประมาณเพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่ชัดเจนในพื้นที่ นำไปสู่การพัฒนาให้เป็นโมเดลสำหรับใช้ในการขยายผล โดยการใช้รูปแบบ ระบบการส่งเสริมการเกษตร T&V system ในการส่งเสริมการเกษตร							
ตัวชี้วัด (KPI) : จำนวนองค์ความรู้ที่ได้จากถอดองค์ความรู้รูปแบบการทำงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ จำนวน ๑ องค์ความรู้							
เป้าหมายของตัวชี้วัด : เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ ๘๐ มีความเข้าใจในการทำงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ โดยใช้กลไกการพัฒนาที่มีอยู่แล้วในการขับเคลื่อนบูรณาการการทำงานในแต่ละพื้นที่ จำนวน ๑ องค์ความรู้							
ลำดับ	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑.	การบ่งชี้ความรู้ - ความรู้เรื่องนโยบาย T&V system - รูปแบบการทำงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ - ทิศทางการพัฒนาในพื้นที่ - องค์ความรู้ที่ได้จากการจัดเวทีชุมชน เพื่อปรับกระบวนการกำหนดเป้าหมายร่วม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	๑. จำนวนองค์ความรู้ที่ได้จากถอดองค์ความรู้รูปแบบการทำงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ อย่างน้อยอำเภอละ ๑ องค์ความรู้ ๒. จำนวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเวทีชุมชน เพื่อปรับกระบวนการกำหนดเป้าหมายร่วม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน โดยการใช้รูปแบบ T&V system	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ ๘๐ มีความเข้าใจในการทำงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ โดยใช้กลไกการพัฒนาที่มีอยู่แล้วในการขับเคลื่อนบูรณาการการทำงานในแต่ละพื้นที่ จำนวน ๑ องค์ความรู้	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ	คณะทำงานการจัดการองค์ความรู้สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก	ผู้บริหารทุกระดับและทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๒.	การสร้างและแสวงหาความรู้ - ส่งเสริมการเรียนรู้งานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายอย่างต่อเนื่อง - ศึกษาจากแหล่งองค์ความรู้ ความรู้ คู่มือการดำเนินงาน รวมทั้งความรู้จากเจ้าหน้าที่ทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก	มี.ค.-ส.ค. ๖๗	จำนวนครั้งที่ได้รับองค์ความรู้ใหม่ของเจ้าหน้าที่	จำนวนองค์ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริกทุกคน	คณะทำงานการจัดการองค์ความรู้สำนักงานเกษตรแม่พริก	ผู้บริหารทุกระดับและทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๓.	การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ - สรุปลองค์ความรู้ - รวบรวมเผยแพร่บนเว็บ KM ONLINE ของกรมส่งเสริมการเกษตร	๑ มี.ค.๖๗ และ ๑ ก.ย. ๖๗	มีฐานข้อมูลองค์ความรู้รูปแบบการทำงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่จำนวน ๑ องค์ความรู้ และนำไปใช้ในการส่งเสริมในพื้นที่ได้	องค์ความรู้จำนวน ๑ เรื่องที่นำไปใช้ได้จริง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบงาน KM อำเภอ	คณะทำงานการจัดการองค์ความรู้สำนักงานเกษตรแม่พริก	ผู้บริหารทุกระดับและทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ลำดับ	กิจกรรมการจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๔.	การประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ - ประมวลผลความรู้โดยระบบ ONLINE หรือเว็บบอร์ด - บอร์ดประชาสัมพันธ์	มี.ค.- ส.ค. ๒๕๖๗	รูปแบบเอกสารที่เป็นมาตรฐานใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและนำไปประยุกต์ใช้ได้ในพื้นที่ขยายผลจังหวัดลำปาง	จำนวนความรู้ที่ใช้ได้ดีและเนื้อหาสมบูรณ์	นักวิชาการ ส่งเสริม การเกษตร ผู้รับผิดชอบงาน KM อำเภอ	คณะกรรมการจัดการองค์ความรู้ สำนักงานเกษตรแม่พริก	ผู้บริหารทุกระดับ และทุกคนมีส่วนร่วมและสนับสนุนงบประมาณทำเล่มเผยแพร่
๕.	การเข้าถึงความรู้ - เว็บไซต์ KM CENTER กรมส่งเสริมการเกษตร - การศึกษาศูนย์เรียนรู้เกษตรกรในพื้นที่ - ชุมชนพื้นที่เป้าหมายมีส่วนร่วม	มี.ค.- ส.ค. ๒๕๖๗	สื่อที่ใช้เข้าถึงความรู้ได้ง่ายและสะดวก	จำนวนสื่อที่เจ้าหน้าที่เข้าถึงใช้ความรู้ได้	นักวิชาการ ส่งเสริม การเกษตร ผู้รับผิดชอบงาน KM อำเภอ	คณะกรรมการจัดการองค์ความรู้ สำนักงานเกษตรแม่พริก	ผู้บริหารทุกระดับ และทุกคนมีส่วนร่วมในการศึกษาและเรียนรู้
๖.	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ - การจัดเวทีเรียนรู้ - การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน - บันทึกข้อมูลเผยแพร่บนเว็บไซต์ KM DOAE	มี.ค.- ส.ค. ๒๕๖๗	จำนวนองค์ความรู้ที่ได้จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกระดับ	จำนวนองค์ความรู้ที่รวบรวมอย่างน้อย ๑ เรื่อง	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริกทุกคน	คณะกรรมการจัดการองค์ความรู้ สำนักงานเกษตรแม่พริก	ผู้บริหารทุกระดับ และทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๗.	การเรียนรู้ - สนับสนุนแหล่งความรู้/เข้าถึงองค์ความรู้ (วิทยากรผู้รู้/ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น) - พัฒนาการเรียนรู้ไปพร้อมกับการปฏิบัติงานในพื้นที่จริง	มี.ค.- ส.ค. ๒๕๖๗	เจ้าหน้าที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติตามได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐ และขยายผลเพิ่มได้ครบทุกตำบลในจังหวัดลำปาง	ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในการบูรณาการองค์ความรู้ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและความพึงพอใจของเกษตรกร ผู้รับบริการได้สนใจ	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริกทุกคน	คณะกรรมการจัดการองค์ความรู้ สำนักงานเกษตรแม่พริก	ผู้บริหารทุกระดับ และทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

หมายเหตุ : ให้งานหน่วยงานย่อยพิจารณากิจกรรมตามความเหมาะสม ทั้งนี้ อาจจะมีไม่ครบทั้ง ๗ กิจกรรม หรือมีกิจกรรมอื่นนอกเหนือจาก ๗ กิจกรรมก็ได้

ผู้ทบทวน :

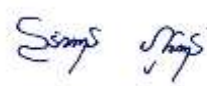

(นางสาวสุพรรณ ไชยวรรณ)

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

คณะกรรมการจัดการความรู้

ผู้อนุมัติ :

(นางสาวสริญญา ภูมิภู)

เกษตรอำเภอแม่พริก

คณะกรรมการบริหารการจัดการความรู้

ส่วนที่ ๒ ผลการจัดการความรู้

❖ วิธีการจัดการความรู้ (KS)

การถอดบทเรียน

การถอดบทเรียนเป็นการสรุปประสบการณ์การทำงานผ่านการเล่าเรื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้ และทักษะจากเหตุการณ์ที่มีประสบการณ์ ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆโดยใช้วิธีการสกัดความรู้ และประสบการณ์ที่ฝังลึกจากเหตุการณ์ การบันทึกรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน ตลอดจนการนำความรู้ที่ได้นั้นมาวิเคราะห์และเรียบเรียงให้เป็น ภาษาที่เข้าใจง่าย ตรวจสอบความถูกต้อง และจัดทำรูปแบบต่างๆ เช่น โปสเตอร์ สื่อคู่มือ วีดิทัศน์ เพื่อนำองค์ความรู้ไปเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำความรู้ไปปรับใช้กับการทำงานต่อไปซึ่งในกระบวนการครั้งนี้ คณะทำงานได้กำหนดวิธีการจัดการความรู้ (KS) ในการถอดบทเรียนเหตุการณ์ในตำบลแม่ปู อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา องค์ความรู้ด้านการเกษตร ประกอบด้วย ผงผักสมุนไพร โดยนายศิริชัย สวงปรีชา บ้านเลขที่ ๑๑๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่ปู อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

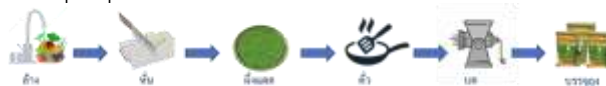
❖ รายละเอียดองค์ความรู้ ตามแบบฟอร์มจัดเก็บองค์ความรู้

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง ผงผักสมุนไพร	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล นายศิริชัย สวงปรีชา ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๑๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่ปู อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา	
วันที่บันทึกความรู้๑๔...../...สิงหาคม...../...๒๕๖๗.....	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อเสนอแนะ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
คนส่วนใหญ่มักประสบปัญหาด้านสุขภาพกันมากขึ้น จากการใช้ชีวิตที่เร่งรีบ ประกอบกับสภาพสังคมที่เสื่อมโทรม อาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพก็หายากขึ้น นายศิริชัย สวงปรีชา เกิดความสนใจเรื่องการแปรรูปสมุนไพร โดยเริ่มจากการปลูกพืชสมุนไพร แล้วนำผลผลิตมาทดลองแปรรูป ประกอบกับที่ในหมู่บ้านมีพืชผักสมุนไพร ที่ปลูกเป็นจำนวนมาก 	เอกสารอ้างอิง https://rdi.snru.ac.th/wp-content/uploads/2016/02/%E0%B8%9C%E0%B8%87%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%8A%E0%B8%B0-.pdf https://www.finearts.go.th/storage/contents/2022/01/

จึงมีแนวคิดนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านผสมองค์ความรู้ด้านการถนอมอาหาร เพื่อยืดอายุของพืชผักสมุนไพร มาแปรรูปสินค้าเกษตรให้เป็นที่น่าสนใจ เข้าถึงผู้บริโภคได้ง่ายขึ้น และมีประโยชน์ต่อสุขภาพผู้บริโภค

วิธีการ คือ

๑. ผัก สมุนไพรต่างๆ มาล้างทำความสะอาดด้วยน้ำเปล่า
๒. นำผัก สมุนไพรที่ล้างทำความสะอาดแล้วมาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ
๓. นำมาผึ่งแดดที่มีแสงรำไร จนแห้ง
๔. นำไปคั่วด้วยไฟอ่อนๆ
๕. นำไปบดด้วยเครื่องบดสมุนไพรให้ละเอียด
๖. บรรจุใส่ถุง

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. ผงผัก ช่วยแก้ปัญหา ให้แก่คนที่ทานผักได้น้อย หรือมีปัญหาในการขับถ่ายภายในผงผักประกอบด้วยคะน้าไชยา ใบหม่อน และชะพลู โดยผ่านการตรวจรับรองจากแลปกลางแล้วว่า มีใยอาหารและสารอาหารสูง อย่างเช่น แคลเซียมและเหล็ก

๒. ผงต้มยำ สารอาหารและกากใยจากผักและสมุนไพรพื้นบ้านภูมิปัญญาของไทย จะทำให้เรื่องต้มยำเป็นเรื่องง่าย ไม่ต้องทนขำตะไคร้ ใบมะกรูดไว้ในตู้เย็น ทำง่าย ทานง่ายไม่ต้องเขี่ยทิ้งอีกต่อไป

การรับประทาน

สามารถนำไปปรุงรส หรือโรยลงในอาหาร
ซึ่งน้ำรับประทานเป็นเครื่องดื่ม

detail_file/FED0luONaSqK6ZzFP7C5roy2WJncxdXUthVv0U2P.pdf

ผู้บันทึกองค์ความรู้ ชื่อ..นางสาวสุพรรณิ ไชยวรรณ.... ตำแหน่ง ...นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ....
หน่วยงาน.....สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง....โทรศัพท์.....๐๖๓-๔๑๒๖๕๔.....

❖ ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)

๑. website สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก

<http://maephrik.lampang.doe.go.th/>

๒. LINE สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก, สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

๓. Facebook สำนักงานเกษตรอำเภอแม่พริก

ส่วนที่ ๓

สรุปและข้อเสนอแนะ

❖ สรุปผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ของหน่วยงาน ระบุประโยชน์ที่เกิดขึ้นในเชิงรูปธรรมให้ชัดเจน

การจัดการความรู้ เรื่อง องค์ความรู้ด้านการเกษตรของอำเภอแม่พริก มีผลในการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงานของบุคลากรในหน่วยงาน เกิดความรู้ ความเข้าใจ การแบ่งปันกระจายความรู้ เกิดแนวทางในการส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางการเกษตร ดังนี้

๑. บุคลากรในหน่วยงาน รวมถึงเกษตรกร ประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ ถ้าหากต้องการองค์ความรู้ต่างๆ เหล่านี้ สามารถค้นหาในแหล่งจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงาน ทำให้ง่ายที่จะพบข้อมูลและแหล่งที่สำคัญ เกี่ยวกับองค์ความรู้นั้นๆ

๒. เป็นการนำเสนอผลความสำเร็จของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเกษตรในพื้นที่อำเภอแม่พริก สนับสนุนขบวนการและขั้นตอนที่ได้มาตรฐานที่สามารถนำไปถ่ายทอดหรือประยุกต์ใช้ต่อไปได้

๓. การจัดการความรู้ทำให้เกิดการแบ่งปัน lessons learned ไม่เพียงเกี่ยวกับความสำเร็จแต่ยังเกี่ยวกับความล้มเหลว ทำให้ได้รับประโยชน์จากความชำนาญและประสบการณ์ที่มีอยู่ของเกษตรกรต้นแบบที่คัดเลือกมา รู้อะไรที่คนอื่นรู้สามารถมีประโยชน์มากในเวลาที่ต้องการเนื่องจากเรียนรู้จากประสบการณ์ของคนอื่นและประยุกต์ใช้กับความต้องการของนักส่งเสริมการเกษตร เกษตรกร รวมถึงประชาชนทั่วไป

๔. ทำให้เกิดการสื่อสารข้อมูลที่สำคัญอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

❖ ข้อเสนอแนะ

๑. การจัดการความรู้ของหน่วยงาน ควรมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนทุกกระบวนการ เพราะทำให้บุคลากรเกิดความเข้าใจและร่วมกันในการปฏิบัติตามเป้าหมาย เพื่อให้ผลการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ

๒. ควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการความรู้ โดยมีการเปิดโอกาสในบุคลากรเข้าร่วมการฝึกอบรม การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ หรือการแบ่งปันความรู้ ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

๓. ส่งเสริมให้บุคลากรนำองค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและถ่ายทอดสู่เกษตรกร ในพื้นที่ต่างๆ ให้เหมาะสม

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง...กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ โทร. ๐-๕๔๘๒-๙๙๐๒

ที่...สป.๐๐๑๙.๔/ว ๑๓๕...วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง...ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการความรู้ ประจำปี ๒๕๖๖

เรียน หัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่ม, หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป, เกษตรอำเภอทุกอำเภอ

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้กำหนดให้ดำเนินการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาบุคลากร พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร ซึ่งมุ่งเน้นเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร การดำเนินงานทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการความรู้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร/สนับสนุนการดำเนินงาน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการรวบรวม และจัดเก็บองค์ความรู้ และเกิดการถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลเป้าหมายในทุกระดับ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำนักงานเกษตรจังหวัดลำปางได้แต่งตั้งคณะกรรมการความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

เพื่อให้การปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้นบรรลุเป้าหมาย และเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะในการนำการจัดการความรู้ไปใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร จึงขอส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(นายธีระพงศ์ ฤทธิโชติ)
เกษตรจังหวัดลำปาง

คำสั่งสำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง
ที่ ๕ /๒๕๖๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ ประจำปี ๒๕๖๖

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาบุคลากร พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรภายใต้ภารกิจหน้าที่ นโยบาย/แนวทางและยุทธศาสตร์ขององค์กร ซึ่งมุ่งเน้นเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร การดำเนินงานดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการความรู้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร/สนับสนุนการดำเนินงาน พร้อมทั้งเชื่อมโยงสู่การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้กับบุคลากรภายในองค์กร เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการรวบรวม และจัดเก็บองค์ความรู้ และเกิดการถ่ายทอดความรู้สู่บุคคลเป้าหมายในทุกระดับ (ทั้งเจ้าหน้าที่และเกษตรกร) สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ส่วนราชการ มีหน้าที่พัฒนาความรู้ในองค์กรเพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอโดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถสร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัด ให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการเรียนรู้ร่วมกัน สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปางจึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ ประจำปี ๒๕๖๖ โดยแบ่งเป็น ๒ คณะ ดังต่อไปนี้

๑. คณะทำงานบริหารการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

๑) เกษตรจังหวัดลำปาง	หัวหน้าคณะทำงาน
๒) หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต	คณะทำงาน
๓) หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร	คณะทำงาน
๔) หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช	คณะทำงาน
๕) หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	คณะทำงาน
๖) เกษตรอำเภอทุกอำเภอ	คณะทำงาน
๗) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	คณะทำงานและเลขานุการ

มีบทบาท/ภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ กำหนดแนวทางและเป้าหมายการปฏิบัติ
- ๑.๒ ชี้แจง ทำความเข้าใจ สนับสนุน และผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด
- ๑.๓ ติดตาม ประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะ และช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด
- ๑.๔ พัฒนาปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติ เพื่อกำหนดเป็นวิธีการและมาตรฐานระบบงาน

/๑.๕ จัดทำรายงาน...

-๒-

๑.๕ จัดทำรายงานเสนอเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ ๖ จังหวัดเชียงใหม่ และกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและทราบผลการดำเนินงาน รวมทั้งจัดทำรายงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ รายงานอื่น ๆ และจัดทำในรูปแบบต่างๆตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๖ ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะทำงานจัดการองค์ความรู้ระดับจังหวัดและอำเภอ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๑.๗ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะทำงานจัดการความรู้ ประกอบด้วย

๑) หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	ประธานคณะทำงาน
๒) เกษตรอำเภอทุกอำเภอ	คณะทำงาน
๓) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับจังหวัด	คณะทำงาน
๔) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ	คณะทำงาน
๕) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	คณะทำงานและเลขานุการ

มีบทบาท/หน้าที่ ดังนี้

๒.๑ จัดทำแผนจัดการความรู้ (KM Action Plan) ระดับหน่วยงาน ๒ แผน ดังนี้

๒.๑.๑ แผนที่ ๑ เน้นเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรในหน่วยงาน (ถอดองค์ความรู้จากบุคคลที่จะเกษียณอายุราชการในอีก ๕ ปีข้างหน้า/ผู้ทรงความรู้)

๒.๑.๒ แผนที่ ๒ การถอดองค์ความรู้การดำเนินงานการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ (อำเภอละ ๑ องค์ความรู้)

๒.๒ ให้คำปรึกษาแนะนำในการใช้เครื่องมือ KM เพื่อทำงานส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับจังหวัด/อำเภอ

๒.๓ ประสานงานเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดการปฏิบัติกิจกรรมตามแผน KM โดยใช้เวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตร (PW/DW/DM/MM/WM) ทั้งนี้ให้มีการบันทึก/รายงานสรุปผลเพื่อเป็นหลักฐานของการปฏิบัติ

๒.๔ ติดตาม ควบคุมการปฏิบัติการใช้ KM เพื่อเป็นงานส่งเสริมการเกษตรตามเป้าหมายงานและความรู้ที่หน่วยงานต้องการให้เกิดขึ้น

๒.๕ รายงานความก้าวหน้าการจัดการความรู้รอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ตลอดจนจัดทำรายงานสรุปผลสำเร็จของการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร เมื่อเสร็จสิ้นปีงบประมาณ ระดับอำเภอส่งให้ระดับจังหวัด ระดับจังหวัดส่งให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ ๖ จังหวัดเชียงใหม่ และกรมส่งเสริมการเกษตร

๒.๖ ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายธีระพงศ์ ฤทธิโชค)
เกษตรจังหวัดลำปาง

❖ ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้

ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้

ภาพการดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้

เรื่อง ผงผักสมุนไพรมะนาว

**การถอดองค์ความรู้
การทำการเกษตรอำเภอแม่พริก
ปี ๒๕๖๗**